

Ljubljana, 27. septembra 2023

Za takojšnjo objavo

Petnajst let mestnega kina v stoletnem kinu na Kolodvorski v Ljubljani

povzetek novinarske konference

Mestni kino Kinodvor uživa neprekinjeno podporo in zaupanje svoje publike (tudi v času pandemije in po njej) ter od leta 2008 beleži več kot 1,5 milijona obiskovalk in obiskovalcev.

Od 1. oktobra 2008, ko je Javni zavod Kinodvor, ki ga je maja istega leta ustanovila Mestna občina Ljubljana, v kinu na Kolodvorski zagnal projektorje, si je več kot 1,5 milijona obiskovalk in obiskovalcev na več kot 27.000 filmskih projekcijah ogledalo 3300 različnih filmov. O letu, ki ga zaznamujejo številne obletnice, so na tiskovni konferenci spregovorili direktorica Metka Dariš, pomočnik direktorice za program Koen Van Daele in vodja programa za mlada občinstva Petra Slatinšek. Prisotne je pozdravila načelnica Oddelka za kulturo MOL Mateja Demšič, skladatelj Andrej Goričar pa je predstavil novo glasbeno partituro filma Mladi Medardo.

Kot je na začetku spomnila **Metka Dariš**, leto 2023 zaznamujejo kar tri za kino na Kolodvorski pomembne obletnice: stoletnica kina na Kolodvorski, dvajsetletnica art kina in petnajstletnica Javnega zavoda Kinodvor. To simbolno pomembno leto za filmsko kulturo v Kinodvoru že vse leto obeležujemo z vrsto dogodkov, s katerimi ozaveščamo o pomenu in vlogi mestnega kina kot urbanega kulturnega, ustvarjalnega in družabnega središča. Direktorica je za uspešnost delovanja mestnega kina kot ključno izpostavila stalno podporo ustanoviteljice, Mestne občine Ljubljana, in sodelovanja s številnimi partnerji, predvsem z distributerji.

Kino z zgodovino – Kinodvor deluje v kinu, ki je doživel spremembe, nikoli pa prenehal biti kino.

Življenje kina na Kolodvorski se je začelo s slavnostno projekcijo 15. oktobra 1923, naslednji dan pa je Ljubljanski dvor začel z izvajanjem rednega programa za najširšo publiko. To je bil prvi prostor, namensko projektiran kot kino, Ljubljana pa je z njim dobila razkošno »kinogledališče«, kakršna so v dvajsetih letih preteklega stoletja gradili po vseh evropskih mestih. Sledila so leta in desetletja, v katerih je kino menjal imena, upravnike, videz, število sedežev in program, nikoli pa ni prenehal biti kino. Pomembna podlaga za delovanje današnjega mestnega kina sta bila prenova in odprtje art kina Kinodvor oktobra 2003, kar so omogočila prizadevanja Silvana Furlana, takratnega direktorja Slovenske kinoteke. Art kino Kinodvor je nastal po dogovoru med Mestno občino Ljubljana in Ministrstvom za kulturo RS, upravljala pa ga je Slovenska kinoteka. Ko ga je novo vodstvo Kinoteke 1. aprila leta 2008 zaprlo, je Mestna občina Ljubljana 26. maja 2008 ustanovila Javni zavod Kinodvor, obiskovalce pa je mestni kino Kinodvor znova sprejel oktobra 2008.

Kinodvor je »več kot kino« – Kinodvor se je uveljavil kot pomembno filmsko-kulturno središče in prizorišče živahnega družabno-filmskega dogajanja.

Za uspeh mestnega kina je zaslužno predvsem delovanje na podlagi izhodišča, da kino ni le projekcija filma v kinodvorani, pač pa gre za celostno filmsko in družabno izkušnjo: ta vključuje ves čas, ki ga obiskovalec nameni obisku kina. Program bogatijo pogovori s filmskimi ustvarjalci, okrogle mize, strokovni pogovori, razstave, delavnice, kvizi, glasbeni nastopi, posebni gostje in še veliko več. Kinodvor je »več kot kino« tudi zato, ker je prostor srečevanja, oblikovanja skupnosti, varen in vključujoč kraj za vse.

Že prvo leto delovanja je mestni kino presegal načrtovane cilje, sledila je kontinuirana rast, leta 2012 pa smo dosegli točko zasičenosti: v največji možni meri so bile izkoriščene vse prostorske, časovne in

druge zmogljivosti Kinodvora. Z besedami direktorice: »Številka 1,5 milijona izdanih vstopnic pomeni, da je mestni kino obiskalo povprečno 100.000 obiskovalk in obiskovalcev na leto. To pomeni, da je mestni kino močno presegel ob ustanovitvi zavoda zadani letni cilj 50.000 obiskovalk in obiskovalcev. Statistika in številke bi bile še boljše, če nanje ne bi vplivala tri leta, ki jih je zaznamoval koronavirus.«

Mestni kino je v petnajstletnem delovanju najbolj dramatične čase doživljal po letu 2019, sicer najbolj uspešnemu letu doslej (134.052 izdanih vstopnic). Posledice pandemije so se čutile kar tri leta, v tem času pa so kinu – kot že nekajkrat v preteklosti – napovedovali celo smrt. V letih 2020 in 2021 je Kinodvor le 72 dni deloval brez omejitev, za obiskovalce pa je bil zaprt kar 272 dni. Preostale dni je deloval ob upoštevanju omejitve števila obiskovalcev in drugih ukrepih. Čeprav so bili v prvih štirih mesecih leta 2022 še vedno v veljavi varnostni ukrepi, je ob koncu leta Kinodvor znova dosegel predkoronske rezultate, vključno s številom izdanih vstopnic, ki je preseгло število 100.000.

Rezultati niso samoumevni. »V Kinodvoru se lahko pohvalimo, da imamo res najboljšo publiko – obiskovalke in obiskovalci vseh generacij so k nam prišli takoj, ko je bilo to mogoče. Izkazalo se je, da je izkušnja ogleda filma v kinu nezamenljiva, obisk kina pa je še vedno ena najbolj priljubljenih oblik družabnega preživljanja prostega časa.« je povedala direktorica in nadaljevala: »Če na leta koronavirusa pogledamo, kot bi šlo za stresni test, lahko ugotovimo, da ga je Kinodvor odlično preстал. V času, ko so kinematografi ponekod zares nehali delovati, smo mi celo vlagali v prihodnost kina. Ustanoviteljica nam je namreč leta 2021 omogočila nakup nove kinematografske opreme in zvočnega sistema, prav tako pa se ni ustavil projekt minipleksa mestnega kina.«

Zahteven postopek priprave projekta za izvedbo je pandemija upočasnila in spremenila časovnico, a Kinodvor ostaja predan projektu ter ves čas sodeluje z Mestno občino Ljubljana in njeno Službo za razvojne projekte in investicije pri pripravah za izvedbo.

Kot je povedal **Koen van Daele**, še vedno držijo tri ključne točke, ki jih je poudaril že ob deseti obletnici: da je Kinodvor »game changer«, pomemben dejavnik v razvoju slovenske filmske kulture, da večina obiskovalcev ponudbo mestnega kina jemlje kot nekaj samoumevnega, a da brez podpore Mestne občine Ljubljana Kinodvora, kot ga poznamo danes, ne bi bilo, in da je naša edina resnična ovira pomanjkanje prostora. Z vidika programa je mestni kino razvil prepoznaven program, utemeljen na kakovosti, ki ga sestavljajo trije stebri: redni program filmov v distribuciji, program za mlada občinstva s filmsko vzgojo in festivalski program, ki ga Kinodvor izvaja v tesnem sodelovanju s producenti in organizatorji mednarodnih filmskih festivalov v Sloveniji. Delovanje Kinodvora pomeni stalen dostop do najkakovostnejših filmskih, umetniških in kulturnih vsebin ter programov za vse generacije in vse družbene skupine. Svoj redni program filmov v distribuciji prepletamo s stalnimi sekcijami, kot so *Prvič v kino*, *Za zamudnike*, *Zajtrk pri Kinodvoru*, *Kino v plenich*, *Za starše z dojenčki*, *Kino na zahtevo*, *Filmska srečanja ob kavi*. Poleg različnih rubrik in programskih sklopov lahko gledalke in gledalci v Kinodvoru spremljajo tudi izbor raznolikih in kakovostnih filmov, ki jih prinaša kar do 13 različnih filmskih festivalov letno.

Kinodvor je kino s prihodnostjo – programa za mlada občinstva s filmsko vzgojo se v Kinodvoru udeleži tretjina obiskovalk in obiskovalcev.

»Kinodvor je prvi kino v samostojni Sloveniji, ki ima v svojem ustanovnem dokumentu zapisano poslanstvo izvajanja filmske vzgoje,« je spomnila vodja programa za mlada občinstva **Petra Slatinšek**. »V praksi to predvsem pomeni, da z mladimi občinstvi v Kinodvoru delamo vsak dan. V petnajstih letih je tako programe za mlada občinstva obiskalo pol milijona obiskovalk in obiskovalcev. Ustvarili smo prek 200 pedagoških gradiv in prek 50 knjižic za otroke v zbirki Kinobalon. Program soustvarjamo s številnimi zunanji sodelavci in pedagoškimi delavci ter ga predstavljamo na strokovnih seminarjih doma in v tujini. Aktivno smo sodelovali pri treh nacionalnih programih filmske vzgoje in filmskovzgojno prakso širili po Art kino mreži Slovenije.«

Program je sestavljen iz družinskega programa *Kinobalon*, kamor spada tudi program za najmlajše, imenovan *Prvič v kino*; iz *Kinodvorovega šolskega programa* in programa *Kinotrip*, ki ga mladi pripravljajo za mlade. Kinodvorov program za mlada občinstva s filmsko vzgojo je edini tovrstni neprekinjeno strokovno izvajan program v Mestni občini Ljubljana in edini tovrstni program v državi (po izteku zadnjega nacionalnega filmskovzgojnega projekta). Kinodvor skupaj z MOL – Oddelkom za

predšolsko vzgojo in izobraževanje že 15. leto pripravlja tudi program *Kinobalon MOL generacije*: petletniki, ki so se programa udeležili prvo leto, so Kinodvor obiskali še vsaj dvakrat – kot tretješolci in potem še kot osmošolci; danes so stari 20 let in marsikdo med njimi je Kinodvorov redni obiskovalec. Vsa filmskovzgojna gradiva (zbirka knjižic *Kinobalon*, gradiva za učitelje in starše, *Šolski katalog*, spletne vsebine v rubriki *Kinoigrišče* ter drugi priporočilni sezname) so prosto dostopna strokovnjakom, izvajalcem filmske vzgoje in staršem.

Mednarodna mreža kinematografov Europa Cinemas je Kinodvoru oziroma Kinobalonu že leta 2010 podelila nagrado za najboljši program za otroke in mlade.

Pester program, s katerim bo Kinodvor obeležil leto obletnic, bo potekal ves oktober. Zastopane so vse vsebine in dejavnosti, s katerimi Kinodvor že petnajst let omogoča dostop do kakovostnega in raznolikega filmskega programa, razvija filmsko kulturo in utrjuje navade obiskovanja kina. Posebno pozornost pa si prav gotovo zaslužijo projekcije filma **Mladi Medardo**. Film, ki je pred stotimi leti uvedel odprtje novega kina Ljubljanski dvor, bo z novo glasbeno partituro **Andreja Goričarja** v živo pospremil **Orchestra of the Imaginary**. Pisati glasbo za film, ki je nastal pred sto leti, je svojevrsten izziv. »*Intuicija me je kompozicijsko-tehnično morebiti res peljala v preteklost, a glasbena vsebina je vedno osebna, intimna in sodobna. Z drugimi besedami: ko pišem glasbo za neme filme, se izražam v veliko različnih glasbenih jezikih, vendar v vsakem izmed njih želim govoriti iskreno, tukaj in zdaj,*« je povzel Andrej Goričar.

Oktober 2023 v Kinodvoru – izbrani poudarki

1. oktobra ob 16.30: Kinobalonov koncert: Cinemini

različni avtorji, brez dialogov, 39', 3+

nastopajo udeleženci glasbene delavnice *Zvok v podobi*

mentorja Eva Jurgec in Uroš Jezdič

v sodelovanju KUD Pojoča skleda, Kinodvor, Cinemini Europe

Potovanje v svet ustvarjalnosti, orkestrske igre in spoja podobe z zvokom. Ob stoti obletnici kina na Kolodvorski in petnajsti obletnici mestnega kina, z njim pa tudi programa Kinobalon, bodo udeleženci delavnice *Zvok v podobi* predstavili svojo avtorsko glasbo in z njo v živo spremljali program kratkih filmov.

2. oktobra ob 17. uri: Premiera slovenskega filma: O ljudeh, ki so v kinu doma

Tina Lagler, Blaž Miklič, Slovenija, 2023, 23'

Kratki dokumentarec se skozi pripoved treh kinooperaterjev sprehodi skozi preteklost, sedanost in prihodnost njihovega poklica. Franci Milošič pripoveduje o zlatih časih kinooperaterjev, srečamo pa tudi kinooperaterja mestnega kina Bojana Bajsiča in festivalsko kinooperaterko Polono Kuzman, ki nas popelje onkraj meja našega kinozemljevida.

Projekciji sledi pogovor z ekipo in protagonisti filma.

4. oktobra ob 20.30 Premiera: Jesensko listje

Kuolleet lehdet, Aki Kaurismäki, Finska/Nemčija, 2023, 81'

Kaurismäkijev »*četrti del trilogije o proletariatu*« je nežna tragikomedija o dveh osamljenih dušah, ki iščeta ljubezen v času ekonomske neenakosti, vojne in negotovosti. Dobitnik nagrade žirije v Cannesu in nagrade mednarodnega združenja filmskih kritikov FIPRESCI za najboljši film leta.

15. oktobra ob 11. in 19. uri: Kino(dvor) 100! Mladi Medardo

Der junge Medardus, Mihály Kertész (Michael Curtiz), Avstrija, 1923, čb, 101', 35 mm

Petnajstega oktobra 1923, dan pred začetkom rednega delovanja kina, je Kino Ljubljanski dvor svoja vrata odprl s slavnostno projekcijo filma **Mladi Medardo** Mihályja Kertésza (Michaela Curtiza). Petnajstega oktobra 2023 na dveh projekcijah predvajamo restavrirano 35-milimetrsko različico filma, ki jo bo z novo glasbeno partituro **Andreja Goričarja** pospremil **Orchestra of the Imaginary**.

Andrej Goričar, nova glasbena partitura za film **Mladi Medardo**, krstna izvedba. Izvaja Orchestra of the Imaginary v zasedbi: Andrej Goričar (klavir in dirigiranje), Matej Grahek (flavta), Jakob Bobek (klarinet), Primož Zemljak (rog), Janez Podlessek (violina), Maja Rome (viola), Milan Hudnik (violončelo), Nejc Klun (kontrabas). Novo restavrirano 35-milimetrsko kopijo nam je prijazno posodil Avstrijski filmski arhiv (Filmarchiv Austria).

Na projekciji ob 11. uri bo častna gostja gospa Emilija Soklič, ena prvih slovenskih profesionalnih filmskih delavk, inženirka filmskega zvoka, inovatorica in prva vodja tehničnega oddelka Triglav filma, ki bo letos dopolnila častitljivih 105 let. Na projekcijo **vabimo stoletnike in stoletnice**, da se nam pridružijo ob tem prazničnem dogodku. Gospe in gospodje, ki se približujejo stotim letom ali pa so ta leta že prestopili, so prav tako prisrčno dobrodošli. V Kinodvoru bomo poskrbeli, da bo pot do kina kar najudobnejša za vse. **Prijave sprejemamo do 2. oktobra 2023 na e-naslov: sara.horzen@kinodvor.org.**

17. oktobra od 13.30 do 16. ure: Kinodvorov šolski program: Film in duševno zdravje, strokovno srečanje

Na srečanju za strokovne delavce iz šol in vrtcev bomo spregovorili o vlogi umetnosti pri duševnem zdravju otrok in mladih. Ogledali si bomo novi program kratkih avtorskih filmov na temo medvrstniških odnosov **V moji koži: prikrito življenje razreda**. Sledil bo pogovor, ki ga bo vodil prof. dr. Robi Kroflič; njegova sogovornica bo tudi Maša Gril, specialna pedagoginja in območna koordinatorica za zagovornišvo otrok pri Varuhu človekovih pravic.

V sodelovanju z Oddelkom za predšolsko vzgojo in izobraževanje MOL ter z Nacionalnim inštitutom za javno zdravje.

Predpremierno 18. oktobra ob 19. uri: Morilci cvetne lune

Killers of the Flower Moon, Martin Scorsese, ZDA, 2023, 206'

Najnovejši film Martina Scorseseja je epska kriminalna saga o nizu umorov med pripadniki plemena Osage na začetku dvajsetega stoletja, prikazana skozi nenavadno romanco med belim prišlekom Ernestom Burkhartom in staroselko Mollie Kyle.

Na rednem sporedu od 22. oktobra.

Od 19. do 21. oktobra: 8. mednarodni filmski festival Kinotrip – mladi za mlade

Naj te film odpelje!

Osma edicija filmskega festivala Kinotrip prinaša **šest celovečernih filmov in program kratkih** – vse po izboru trinajstih srednješolk in srednješolcev, ki sestavljajo že 8. generacijo Kinotripa. Otvoritveni film festivala bo navdihujoč dokumentarec **Kolibriji** (Silvia Del Carmen Castaños, Estefanía Contreras, Miguel Drake-McLaughlin, ZDA; 2023), ki skozi izpoved dveh mladih deklet raziskuje teme migracij, aktivizma, ženskih pravic in pravega prijateljstva. Neizmerno nas veseli, da se nam bo ob tej priložnosti na festivalu **pridružila so-režiserka filma Diane Ng**. Z njo se bodo mladi pogovarjali po projekciji filma v **četrtek, 19. oktobra zvečer**. Celoten program festivala je od danes naprej objavljen na naši spletni strani. Prodaja festivalskih vstopnic pa se začne v **četrtek, 28. septembra**.

31. oktobra od 18. ure: 15. Noč grozljivk

Tradicionalni maraton grozljivk po izboru Marcela Štefančiča, jr.! Program razkrijemo 2. oktobra, ko se prične tudi prodaja paketov vstopnic.

Razstavni program

Od 27. septembra, v Kinodvorovi Galeriji: Peter Kocjančič: filmski plakati

V »kinu z zgodovino« smo ponosni na svojo stoletnico, zato v okviru praznovanj izpostavljam zanimivo vlogo, ki jo je v zgodbi kina odigral **Peter Kocjančič**, slovenski oblikovalec in fotograf. Za Petra Šumija, tedanjega upravnika kina Ljubljanski dvor, je namreč oblikoval filmske plakate. Ti so sploh prvi ohranjeni slovenski filmski plakati in so zato tudi pomemben del zgodovine slovenskega grafičnega oblikovanja. Na razstavi je predstavljenih štiriindvajset od štiriinštiridesetih ohranjenih

plakatov; v dvajsetih letih prejšnjega stoletja so bili oblikovani v obdobju, ko je bilo v kinu Ljubljanski dvor na sporedu preko tristo različnih filmov. Razstavljenе so digitalne reprodukcije plakatov, da bodo krhki, občutljivi in od časa zaznamovani plakati, za katere skrbijo v Narodni in univerzitetni knjižnici, lahko ohranjeni za prihodnje generacije. Z razstavo se v Kinodvoru poklanjamo njihovem avtorju, slovenskemu oblikovalcu in fotografu Petru Kocjančiču (1895–1986).

Od 29. septembra do 26. oktobra, v Plakatni galeriji TAM-TAM, Figovec: Kinodvor je mestni kino! Že 15 let.

Kino na Kolodvorski je v svoji stoletni zgodovini menjal imena, upravnike, vize in program. Zadnjih petnajst let prostore, ki so leta 1923 sprejeli prve obiskovalce, z bogatim programom in številnimi dejavnostmi polni Javni zavod Kinodvor. Razstava ponuja pregled delovanja mestnega kina z izborom plakatov in del s področja vizualnih komunikacij.

V sodelovanju s TAM-TAM Inštitutom, razstavišče omogoča Mestna občina Ljubljana.

Celoten program obeleževanja obletic, vključno z vsemi dogodki, ki smo jih že pripravili med januarjem in septembrom 2023, je zbran na posebni spletni strani: <https://www.kinodvor.org/kinodvor-100-mestni-kino-15/>

Besedila in fotografije iz filmov so zbrane na našem FTP-ju – za dostop je treba naložiti katero od FTP aplikacij (npr. FileZilla):
ftp://212.30.64.142/
ali ftp://ftp.kinodvor.org
up. ime: ftpress
geslo: pressftp557

